

تیراندازی در بازار ایذه ۵ نفر به شهادت رسیدند

روز گذشته در آخرین ساعت‌های کاری متأسفانه خبر رسید که یک عملیات تروریستی در ایذه رخ داده است. خبرگزاری ایسنا در این باره نوشت: «در پی ورود یک تیم تروریستی به بازار مرکزی ایذه و تیراندازی به سمت مردم و بسیجیان، تا لحظه تنظیم خبر پنج نفر شهید و ۱۵ نفر زخمی شده‌اند».

سرمقاله

نه هویت تاریخی نه چشم‌انداز آتی

سیدمصطفی هاشمی طباطبائی

روز یکشنبه هفته جاری در شبکه چهار صداوسیما روحانی نسبتاً جوانی، شافل در یکی از مراجع تحقیقاتی گفت که ما به جوانان‌مان نه هویت تاریخی‌شان را یادآور شده‌ایم و آنها از تاریخ و هویت فرهنگی کشورشان کاملاً بی‌اطلاع هستند، نه آنکه الگو و ایدئال و چشم‌انداز مطلوبی را برایشان ترسیم کرده‌ایم؛ بنابراین بسیاری از آنان که تحت تبلیغات رسانه‌های مجازی و شخصیت‌های مجعول هستند، در این وادی سرگردان و حیران‌اند و باید در هویت‌بخشی تاریخی به جوانان‌مان و ترسیم الگوی آینده تلاش لازم را داشته باشیم. اگر گوش شنوایی باشد، سخن این روحانی اندیشمند و دانشمند باید شنیده شود. این سخنانی است که بارها از سوی اندیشمندان جامعه‌شناس و مردم‌شناس دردآشنا گفته شده و آنان به غرب‌زدگی، ملی‌گرایی و دیگر القاب شبیبه به آن متهم شده‌اند. شاید روی سخن این روحانی با آثانی باشد که می‌گویند می‌خواهیم ایران را خرج اسلام کنیم یا لعنت بر شیخ سعدی می‌فرستند یا مقبره نادر احیاگر ایران شیعی و فردوسی احیاگر اخلاق و دلآوری ایرانیان را می‌خواهند خراب کنند. روی سخن با هرکسی که باشد، به جان باید آن را پذیرفت.

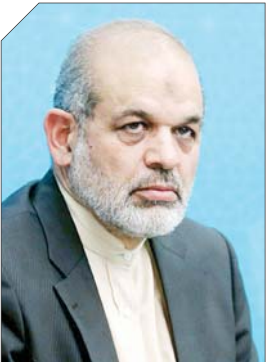
بعید است آنان که باعث نفی هویت تاریخی ایران از جوانان شده‌اند، پند گیرند؛ زیرا وقتی از مردم صحبت می‌کنند، بدون آنکه یاد سخن گهربار مولا علی (ع) باشند، می‌گویند مردم همان‌ها هستند که روز ۱۳ آبان آمده‌اند و ملاک مردم را همان جمعیت خیابان طالقانی می‌دانند. چگونه جرئت می‌کنند از میان خیل انبوه مردم تهران اقلیتی را مردم بنامند. آیا آنها که در خیابان نبودند، همه مردم نیستند؟ شمارش کنید چند روحانی در خیابان طالقانی بودند. آیا آنها مردم نیستند. آیا مردمی که در خیابان طالقانی نبودند، روز ۱۳ آبان را گرامی نمی‌دارند؟ اگر در طول خیابان طالقانی چهار کیلومتر و عرض آن ۳۰ متر باشد صرف‌نظر از جوی‌ها و ده‌ک‌ها و درخت‌ها و... که سطح را اشغال کرده‌اند، کل مساحت خیابان طالقانی ۱۲۰ هزار مترمربع است و به فرض یک مترمربع سرانه، تعداد جمعیت در سراسر خیابان و پیاذه‌روها برابر ۱۲۰ هزار نفر می‌شود. پس فقط این‌ها مردم‌اند و بقیه جمعیت ۱۰ میلیونی تهران مردم نیستند؟ این فقط نمونه‌ای است از بی‌اعتنایی به سرنوشت مردم و چنین است که نگاه دردمندانه آن روحانی در تلویزیون بدون تباسخ می‌ماند؛ زیرا ما هیچ‌گاه هزینه کلمات و سخنان خود را محاسبه نکرده و دائم از جیب مردم و از آسایش و رفاه و آینده آنان و منابع طبیعی کشور خرج افرا نادرست خود کرده‌ایم.

چند روز پیش دوستی صاحب‌منصب نقل می‌کرد که شخصیتی به او گفته در مقطع کنونی چه باید بکنیم و این را چاره‌جویانه به غلط برای من می‌گفت (یعنی من را به اشتباه برای پاسخ انتخاب کرده بود) به او گفتم مثالی است که می‌گویند «چیک جیک مستانتن بود، یاد زمستانت بود؟» آن‌گاه که به‌نادرستی از یکی از دروغ‌گوترین و منهدم‌کننده‌ترین افراد حمایت می‌کردید و با قیافه عارفانه سخنانی می‌گفتید که نه مفهوم بود و نه شایسته زمان، تشخیص نمی‌دادید که رواج دروغ و تهمت و بی‌ادبی و درشت‌گویی و تحقیر مردم به جوانان و مردم سرایت می‌کند و اینک مدعی هستید که چرا جوانان دشمن‌گام شده‌اند؟ اگر هویت تاریخی یک ملت از آنان گرفته شود و تلاش‌های گذشتگان برای بهبود حاکمیت گرامی داشته نشود و تنها به این بسنده شود که بدون عملی‌کردن آموزه‌های اسلام صرفاً با تبلیغات می‌توان جامعه را به صراط مستقیم رسانید، به قول مولا علی (ع) هیچ الرعاع زاده می‌شود؛ یعنی مردمانی که سرگردان‌اند و با بادی به سمتی کشانده می‌شوند. سال‌هاست اجر و مزد دلآوران مشروطه‌خواه نفی می‌شود و می‌گویند ظهور رضاخان دیکتاتور نتیجه مشروطه بود. وقتی جوانان و به طور کلی مردم از هویت تاریخی خود بی‌خبر باشند و کوروش (به قول علامه طباطبائی ذوالقرنین)، کاهه آهنگر، آرش و دیگر تلاشگران و مجاهدان ایران برایشان مجهول و حتی ناموجه جلوه کنند، به کدام هویت تاریخی خود می‌توانند ببالند و آن را پشتوانه ایران‌دوستی خود کنند. همان ایران‌دوستی که سال‌هاست نفی می‌شود. البته یکی، دو هفته است که مرتب سرودهای ملی با نام ایران پخش می‌شود و به یاد آورده‌اند که ایرانی هم وجود دارد. البته ایران تنها مردم آن و تاریخ آن نیست -سرزمین ایران خاستگاه مردم و تاریخ آن است- امروز سرزمین ایران هم از نظر ژئوپلیتیکی و هم از نظر زیستگاهی دچار مخاطره فراوان است و اگر به فکر هویت جوانان و مردم هستیم، بدانیم که سرزمین ایران هم نباید هویت خود را از دست بدهد. این بی‌هویتی اعم است از اندیشه شیطانی تجزیه ایران و بی‌تفاوتی به زنده‌بودن زیستگاهی ایران، زیرا دشمنان ایران از هر دو جانب برای نابودی ایران توطئه می‌کنند و سکوت در برابر هر دو مورد خیانت به ایران، هویت تاریخی ایران و مردم ایران است. هنوز امکان بازگشت به اندیشه و عمل عقلایی وجود دارد.

پنجشنبه ۲۶ آبان ۱۴۰۱ • ۲۲ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ • ۱۷ نوامبر ۲۰۲۲ • سال بیستم • شماره ۴۴۲۳ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰۰ تومان

در «شرق» امروز می‌خوانید: نگاهی به طرح مردمی‌سازی حکمرانی، ترامپ برای سومین بار وارد میدان رقابت برای انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا شد، کشف‌های فیزیک با چاشنی سیاست و تاریخ و **یادداشت‌هایی از علی نودزیور**، سجاد احمدوند

وزیر کشور:

ورود دستگاه‌های اطلاعاتی، امنیتی و انتظامی به دانشگاه‌ها ممنوع است

وزیر کشور تأکید کرد که ورود دستگاه‌های اطلاعاتی، امنیتی و انتظامی به دانشگاه‌ها ممنوع است و بناست رؤسای دانشگاه‌ها با استفاده از سازوکارهای مناسب، فضا را مدیریت کنند. احمد وحیدی درباره نوع برخورد و محرومیت برخی از دانشجویان در اعتراضات اخیر، اظهار کرد: مدیریت و کنترل فضای دانشگاه‌ها...

صفحه ۱۰

«شرق» از لغو قانون تابعیت فرزندان مادر ایرانی

در پوشش تصویب قانون سازمان ملی مهاجرت گزارش می‌دهد

تشکیک در هویت مادرانه

گزارش تیترا یک را در صفحه ۱۰ بخوانید

جام ۲۲

ترکش‌های جام جهانی و زیرکی کارلوس کی‌روش

گزارش تیترا یک را در صفحه ۹ بخوانید

یادداشت

اهمیت ایفای نقش شهرداری در محلات

ترانه بلدا

معمار و شهرساز

اگرچه پایان مدیریت مردم بر محلات از طریق شورایی‌اری ماه‌هاست بر اذهان محلی مستولی شده است، برخی فعالان محلی و دوستداران سرزندگی محلات تهران هنوز امید خود را به بازگشایی سراهای محلات به روی مردم و به‌ویژه جوانان و نوجوانان از دست نداده‌اند. در یادداشت قبلی‌ام نوشتم که در شرایط بحرانی حاضر که نوعی انسداد در برقراری ارتباطات اجتماعی حاکم شده است، خوب است اهمیت محله و مکان‌های عمومی محلات مثل سراها و مدارس را جدی‌تر بگیریم و سعی کنیم در این دوران سخت، از آنها کانون‌های گرمی برای کارها و ارتباطات جمعی محله‌ای بسازیم، زیرا وجود سراها به‌عنوان کانون‌های محلی یک فرصت طلایی است و باید مورد توجه قرار گیرد. اما داستان به این سادگی‌ها نیست و با وجود اعلام آمادگی برخی مدیران مثبت و فعال سراهای محلات برای قراردادن سرا به عنوان باتوقی برای محلات در اختیار مردم، این دعوت از سسوی شهرداری باید پس از رفع برخی موانع و مشکلات اصولی انجام شود، وگرنه مردم محله مانند گذشته اعتماد لازم را هرگز پیدا نخواهند کرد. زمانی که پرویز پیران، جامعه‌شناس نظریه‌پرداز اجتماعی، در دوره اول شورای شهر تهران ایده شورایی‌اری را مطرح کرد و کسانی مانند سعید جباریان، خانم جلالی‌پور و آقای اصغرزاده پی آن را گرفتند تا این ایده به ثمر برسد، هدف آنها دستیابی به نوعی «اداره مردمی و خردمندانه دخیلان» (Good Governance) در امور محلات بود.

ادامه در صفحه ۵

«شرق» از آغاز نشست فصلی شورای حکام با رویکردهای

تحکمی به تهران گزارش می‌دهد

دور تند تقابل

گزارشی از یک سرفصل جدید برای حمله به تهران؛ ادعاهایی درباره حمله پهبادی به یک نفتکش

گزارش منتشرشده به نقل از سخنان رابرت مالی آمده است:

خیز پایداری‌ها علیه قالیباف

امیرعبداللهیان: آخرین تبادل پیام ما با آمریکا در کمتر از ۷۲ ساعت گذشته بوده است

کلاف سردرگم برج‌ام

مذاکرات برج‌ام در حاله‌ای از ابهام قرار دارد و از یک سو ایران از پیام‌های مکرر آمریکا برای به‌نتیجه‌رسیدن مذاکرات می‌گوید و از سوی دیگر رسانه آلمانی «تاکسچاو» روز سه‌شنبه در گزارشی با استناد به سخنان اخیر «رابرت مالی»، فرستاده ویژه کاخ سفید در امور ایران، مبنی بر اینکه تمرکز آمریکا از مذاکرات وین به بهانه مسائل حقوق‌بشری و حوادث اخیر ایران تغییر کرده است، مدعی شد واشنگتن کت‌وکوهای هسته‌ای با تهران را متوقف کرده است. «تاکسچاو» نوشته است: «درحال‌حاضر ایالات متحده دیگر نمی‌خواهد برای احیای توافق هسته‌ای با ایران تلاش کند». در گزارش منتشرشده به نقل از سخنان رابرت مالی آمده است: «علاوه بر اینکه مذاکرات از قبل متزلزل شده بود، دلایل سیاسی در این رابطه نقش دارد و ایالات متحده دیگر نمی‌خواهد برای احیای توافق هسته‌ای با ایران تلاش کند. هرچند در مذاکرات باز می‌ماند، اما دولت آمریکا اکنون بر سیاست تحریم و فشار تمرکز خواهد کرد».

این گزارش را در صفحه ۵ بخوانید

عکس: محمود عارفی، جماران

شیمیا بهره‌مند: دکتر ناصر تکمیل‌همایون، تاریخ‌نگار و جامعه‌شناس مطرح در ۸۵ سالگی درگذشت و جامعه فرهنگی ما یکی دیگر از چهره‌های طرفدار مصدق و ملی‌گرایان خود را از دست داد. تکمیل‌همایون، همین اواخر کتابی با عنوان «دکتر محمد مصدق در دوران سلطنت قاجار» منتشر کرده بود که حاصل سال‌ها زحمت و پژوهش او درباره ادوار مختلف زندگی این چهره شاخص سیاسی بود که تکمیل‌همایون علاقه بسیاری به او داشت.

اوایل امسال وقتی به‌مناسبت انتشار این کتاب به دیدار دکتر تکمیل‌همایون رفتیم، او بیش از هر چیز تمایل داشت از مصدق و روایتش از او سخن بگوید و با شور و شوق واقفی از دوران مشروطه و نهضت ملی و مصدق و نقش سیاسی و تاریخی او می‌گفت و درعین‌حال تمایل چندانی نشان نمی‌داد تا از روزگاری سخن بگوید که در اوایل انقلاب بر او رفته بود، و تنها اشاره‌ای گذرا کرد که در این دوره به جرم پناهدادن به بنی‌صدر دستگیر شده و پنج سال را در زندان گذرانده بود: «در زمان بنی‌صدر به جرم پناهدادن به او دستگیر شدم. بعد که از زندان خارج شدم، یارانی که ما را می‌شناختند، از ما برحذر بودند که نکند در زندان ساخت‌ویباخت کرده باشم.

یادداشت

تداوم نظام سیاسی و اصلاح قانون اساسی

کامبیز نوروزی

حقوق‌دان

آقای سیامک ره‌یک، عضو حقوق‌دان شورای نگهبان، در یادداشتی تحت عنوان «تداوم قانون اساسی» که اخیراً منتشر شده، نکاتی را درباره امکان و شرایط تغییر یا اصلاح قانون اساسی مطرح کرده است که جای نقد و تأمل دارد. در این یادداشت دو نکته از دیدگاه ایشان را مورد نقد و بررسی قرار می‌دهیم:

۱- در قسمتی از یادداشت آقای ره‌یک آمده است «هیچ قانون‌گذاری در دنیا، عمری که در طول حیات یک نسل هم قانون اساسی نگذرد، تا آنکه قانون اساسی جمهوری چهارم فرانسه در سال ۱۹۴۶ تصویب شد. اما فقط ۱۲ سال پس از آن بود که در ۱۹۵۸ قانون اساسی جمهوری پنجم با تغییرات وسیع و گسترده به تصویب رسید. قانون اساسی جمهوری اسلامی نیز در سال ۱۳۵۸ تصویب شد اما ۱۰ سال بیشتر طول نکشید که در سال ۱۳۶۸ اصلاحات مهمی به آن وارد شد که شامل تغییراتی بنیادین بود. در هر دو مثال قانون اساسی بدون تغییر نسلی و در طول عمر یک نسل تغییرات جدی و اساسی کرد. پس می‌شود برای تغییر قانونی اساسی منتظر تغییر دهه‌سال یا تغییر نسلی نبود و هرگاه اراده ملی ایجاب کرد، قانون را تغییر داد و اصلاح کرد. مهم این است که نظام سیاسی حاکم بتواند اراده ملی را کشف کرده و به آن عمل کند.

۲- ایشان در ادامه نوشته است «قانون اساسی هر کشور اهداف کلی و آرمان‌های یک ملت را ترسیم می‌کند... اصلاحات و تغییرات پیش‌بینی‌شده در قوانین اساسی به‌راحتی اتفاق نمی‌افتد و برای بازنگری و تغییر، گاه تشریفات سخت و مهمی در این نوع قوانین پیش‌بینی می‌شود، اما هیچ قانون اساسی برای حذف کلی خود و نظام سیاسی مبتنی بر اصول خود راه‌حلی را ارائه نمی‌کند. به همین دلیل در قانون اساسی برخی از کشورها تصریح می‌شود که ارزش‌های اساسی و بنیان‌های یک نظام سیاسی قابل بازنگری نیستند». چنین سخنی درباره قانون به‌طور کلی، اعم از قانون اساسی یا قوانین عادی وارد نیست.

اولاً، قانون را انسان‌ها می‌نویسند و مردمان آن را تصویب می‌کنند. جهان همیشه در حال تغییر است. هر گفته و نوشته بشری نیز قابل تغییر است. یک زمان ملت چیزی را برای سعادت و بهروزی به عنوان اهداف و آرمان خود

انالله و انا الیه راجعون

فرهیخته‌گرامی

جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای محمدمهدی فقیهی (زید عزه) ضایعه دلخراش درگذشت ناگهانی برادر عزیزتان آقای محسن فقیهی را در عنفوان جوانی خدمت جنابعالی و دیگر برادران و خواهران و تمامی بستگان و آشنایان، به ویژه اخوی گرامی حجت‌الاسلام جناب آقای محمد فقیهی مصیمانه تسلیت عرض نموده، برای آن فقید سعید غفران و رحمت الهی، و برای شما و بازماندگان آن عزیز از دست رفته و همسر داغدیده او صبر و پاداش صابران و سلامتی و طول عمر از خداوندمنان خواستاریم.

سید حسن اسلامی، سید محمد علی ایزی، علی بختیاری، حسن پویا، محمد جعفری گیلانی، سید محمدرضا حسینی، محمد حسین درایتی، ابوالفضل طریقه دار، محمد عبد‌اللهیان، محمد صادق کامران، اصغر کریمی، سید ضیاء مرتضوی، سید ابوالفضل موسویان، سید محمد موسوی زنجانی، محمد علی مهدوی راد، مهدی مهریزی

جناب حجت‌الاسلام والمسلمین محمدمهدی فقیهی

و جناب آقای مصطفی فقیهی

مصیبت وارده را ر مصیمانه تسلیت عرض می‌کنیم

از خداوند متعال برای آن مرحوم علو درجات

و برای بازماندگان صبر آرزو مندیم.

علی مرادی، علیرضا مردمی

جناب آقای مصطفی فقیهی

مصیبت وارده را تسلیت عرض می‌کنیم.

از خداوند متعال برای آن مرحوم غفران و رحمت الهی

و برای شما و سایر بازماندگان صبر آرزو مندیم.

مهدی رحمانیان، ابوالفضل سلطانی